

BALLAGI MÓR (Bloch Móritz)

Emancipációt a magyar zsidóságnak!

Felvirradt hajnalod, áldott magyar honom! Az emberiség pillanatait keletre függesztve, tőled várja a polgárisodás újjászületését... Egy nagy ügy, az emberiség ügye igényli e pillanatban figyelmedet, magyar! Egy századok óta elnyomott nép esedezik elégtételért és a derék magyar, igazságot embertől soha meg nem tagadott.

Nem szeretnék itt türelemről szólni. Szabad ember, s a magyar mindig az, türelessnességről mit sem tud. Mit tesz az, tűrni? Elviselni, békésen a sors vagy az emberek illetlenségét... A türelem követelése soha nem szabadulhatott meg az önzés vádjától. Én a szemrehányást nem szeretném magamra hárítani, azért nem is türelmet, hanem a gondolat általános szabadságát fogom követelni.

... Azt kérdezitek, üdvös leend-e az emberi nemzetségnek a zsidók szabad polgárosítása (emancipatio)? De hát a zsidó nem tagja-e az emberi nemzetségnek, melynek javát néki boldogsága feláldozásával meg kell vásárolni? Egy nemzet feláldozhatja-a mint az egyén szent érdekeit egy más nemzet kényelméért? Vagy hagyjuk helybe a kérdést, nem kell-e akkor is

azt felelnünk „igen is, minden esetre üdvös lesz a keresztény világra nézve, ha a zsidó a lealacsonyítás bé-kói alól felszabadulva erkölcsi cselekvő életre ébresz-tetek. Vagy talán nem kell megijednötök azon örökös zsidótól, ki mindenütt lévén, sehol sem található; ki mindent vállalva, mit sem biztosíthat; ki kincseket halmoz, de semmit sem bírhat? Különös iszonyatos lény! s ki tévé azzá? Nemde ti?

... Ki szemeit az igazság világa előtt teljesen be nem hunyá, lehetetlen, hogy át ne lássa, mikép itt a közérdek karöltve jár az emberiség követelte igazság-gal.

...Csak gondolná magát a keresztény valaha egy mívelt zsidó helyzetébe, ki Magyarországon szület-vén és neveltetvén hona nyelvén beszél, minek egyéb-ként nézhetné magát, mint magyarnak, mint azon hon polgárának, melynek földjén született? És ha országá-nak adózik, ha az ország törvényeinek engedelmeske-dik, ha az országnak, amelyiben nem hátráltatik, te-hetségével szolgál, sőt életét az országért áldozza, mi színes ok, mi ürügy alatt akarjátok e zsidót társaság-tokból kitzasztani? Vegyétek szívre, hogy nincs irgal-matlanabb, szívszakasztóbb, mint szerető szívvel más-nak szörnyűségére lenni.

... Hasznos mesterségek tanulására nem akarják magukat adni és inkább a nyereségesbb csereberelés-hez ragaszkodnak; A' biz igaz; de hát mit gondolná-tok az uraságról, ki szolgáját kezén, lábán megkötöz-vén, a legjobb ételeket elébe rakva kínálgatná, hogy egyék, a nélkül azonban, hogy kötelékeit feloldaná, és a nem ehetőt még meg korbácsolná?

... Nem kételkedhetni, hogy egyedül a szabad pol-gáriásodhatás vethet mind azon bajoknak véget, me-lyek fejében a zsidóktól eddig a szabadság megtagad-tatott. Csak akkor hagynának fel teljességgel a zsidók egyoldalúságaik, elkülönzésök és csereberelésökkel, ha

a társaságban az egyenlőség jogát éldelve, a keresztényben hontársakat, testvéröket szemlélhetnék.

... Őszintén szólva, nem becsülitek-e a zsidót, ki hű és meggyőződésből hitéhez ragaszkodva, azt silány nyereségért el nem hagyja, s nem vetitek-e meg a nyomorultat, ki idei hasznokért — s higyjétek jobbadán úgy történik — hitét kabát gyanánt váltva, kikeresztelkedik?

... Magyar! Emlékezzél az időre, hol felelned kell: érdemes valál-e korodra, elődeid győzelmire; úgy szóltál-e és cselekedtél, mint ők győztek és véreztek?... Szabad vagy és a szabadságot másban is kell tisztelned, különben nem érdemied e mennyei kincset. Csak a szolgaságban elfásult szívnek telhetik kedve kevesek elnyomásában. A bátor lélek igazságos, nemes.

... Hiában, a 19-ik században fel nem idézhetni Torquemada szellemét. A kísértetek és rémeknek sötétség kell, mellyek a napot hirdető kakas szavára elenyésznek.

... Mondd ki tehát valahára embertársaidra, hontestvéreidre a szabadság szavát; törd el a babona és gyűlölség koholta láncokat, és hidd el, érdemesek lesznek szeretetedre.

*(A zsidókról, Pest,
1840)*